YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

14 päivänä helmikuuta 2001 *

Asiassa T-26/99,

Trabisco SA, kotipaikka Cognac (Ranska), edustajanaan asianajaja J.-C. Fourgoux, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään aluksi G. Marenco ja L. Guérin, sittemmin G. Marenco ja F. Siredey-Garnier, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan 17.11.1998 tehdyn komission päätöksen, jolla hylättiin kantajan EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan (josta on tullut EY 81 artikla) perusteella tekemä kantelu,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit A. Potocki ja A. W. H. Meij,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.9.2000 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Tosiseikat ja menettelyn kulku

1 Kantaja, Trabisco SA, harjoittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 5 kohdan mukaisesti esittämänsä Tribunal de commerce de Saintesin kaupparekisteriotteen mukaan kaikenlaisten ajoneuvojen ja varaosien ostoa ja myyntiä sekä korjaustöitä.

2 Sen jälkeen kun Peugeot- ja Citroën-merkkisten ajoneuvojen jakeluverkostoon kuuluvat jälleenmyyjät olivat haastaneet kantajan Tribunal de commerce de Saintesiin ja vaatineet kyseistä tuomioistuinta vilpillistä kilpailua koskevan kansallisen lainsäädännön nojalla kieltämään kantajaa harjoittamasta uusien ajoneuvojen ja käytettyjen ajoneuvojen, joilla on ajettu vähemmän kuin 3 000 kilometriä, rinnakkaistuontia, kantaja teki komissiolle 4.7.1994 Peugeot- ja

Citroën-merkkisten ajoneuvojen valmistajasta (PSA) ja tietyistä sen jakeluverkostoon kuuluvista jälleenmyyjistä tai edustajista kantelun 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus; EYVL 1962, 13, s. 204) 3 artiklan 2 kohdan perusteella.

3 Kantelussa väitettiin lähinnä PSA:n ja sen jakeluverkostoon kuuluvien jälleenmyyjien sopineen yhdessä oikeudenkäyntien vireillepanosta kantajaa ja samanlaista toimintaa harjoittavia yrityksiä vastaan saadakseen tietoja niiden tavaranhankintalähteistä ja sovelletuista hinnoista, jotta ne voisivat kuluttajien vahingoksi estää rinnakkaistuojien kilpailukykyisten hintojen soveltamisen. Kantelussa viitattiin Massolin ja SGA:n tekemiin samanlaisia seikkoja koskeneisiin kanteluihin.

4 Kantaja toimitti 18.8.1994 komissiolle ensinnäkin PSA:lta peräisin olleita asiakirjoja, jotka koskivat autojen vuosimallin "kaksijakoista järjestelmää", ja toisaalta lehtiartikkeleita, jotka koskivat muiden autoliikkeiden komissiolle tekemiä kanteluja.

5 Komissio osoitti kantajalle 6.11.1995 neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, 127, s. 2268) 6 artiklan mukaisen tiedoksiannon.

6 Kantaja toimitti 4.12.1995 huomautuksensa tästä tiedoksiannosta ja esitti uusia asiakirjoja.

7 Komissio lähetti 17.12.1997 kantajan edustajalle kirjeen, jossa se kehotti kantajaa ja kahta muuta saman asianajajan edustamaa yritystä harkitsemaan asiassa

C-226/94, Grand garage albigeois ym., 15.2.1996 annetun tuomion (Kok. 1996, s. I-651) valossa mahdollisuutta peruuttaa kantelunsa, jotta komissio voisi lopettaa niiden käsittelyn. Kantajan asianajaja vastusti 26.1.1998 päivätyssä kirjeessään kyseisten kantelujen käsittelyn lopettamista ja ilmoitti kantelijoiden hyväksyvän sen, että niiden kantelut yhdistettäisiin komission tehtävän helpottamiseksi.

8 Tribunal de commerce de Saintes antoi 7.5.1998 kantajan kantelun taustalla olevassa asiassa tuomion, jolla se velvoitti jakeluverkostoon kuuluvat jälleenmyyjät, jotka olivat luopuneet vilpillistä kilpailua koskevasta oikeudenkäynnistä, suorittamaan kantajalle vahingonkorvausta. Tätä tuomiota koskeva valitus on vireillä Cour d'appel de Poitiersissa.

9 Komissio hylkäsi kantajan kantelun 17.11.1998 tekemällään päätöksellä (jäljempänä 'riidanalainen päätös').

10 Kantaja vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamossa 25.1.1999 kirjatulla kannekirjelmällä kyseisen päätöksen kumoamista.

11 Esittelevä tuomari osoitettiin toiseen jaostoon 6.7.1999 tehdyllä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksellä, ja myös nyt käsiteltävä asia siirrettiin näin ollen kyseisen jaoston käsiteltäväksi.

12 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (toinen jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn. Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 20.9.2000 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

13 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— toteaa, että kantaja varaa itselleen oikeuden nostaa komissiota vastaan kanteen EY:n perustamissopimuksen 215 artiklan (josta on tullut EY 288 artikla) perusteella

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää tutkimatta vaatimuksen, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi todettava, että kantaja varaa itselleen oikeuden nostaa kanteen EY:n perustamissopimuksen 215 artiklan perusteella

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

15 Komission mielestä vaatimus, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pitäisi todeta, että kantaja varaa itselleen oikeuden nostaa vahingonkorvauskanteen komissiota vastaan, on jätettävä tutkimatta. Kantaja katsoo, että sen vaatimuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset täyttyvät.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että yhteisön riita-asiamenettelyihin ei kuulu sellaista oikeussuojakeinoa, jonka perusteella tuomioistuin voisi "todeta", että asianosainen varaa itselleen oikeuden nostaa kanteen. Tämä vaatimus on siis jätettävä tutkimatta.

Pääasia

17 Kantaja vetoaa lähinnä kolmeen kanneperusteeseen.

Ensimmäinen ja kolmas kanneperuste, joiden mukaan komissio on laiminlyönyt kantelun käsittelyä koskevat velvoitteensa ja perusteluvelvollisuutensa

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

18 Ensimmäinen kanneperuste on kuusiosainen. Ensimmäisessä osassa kantaja väittää komission laiminlyöneen velvoitteensa määrätä seuraamuksia kilpailuoi-

keuden rikkomisesta ja tutkia kantajan kantelu sekä tulkinneen liian laajasti omaa tätä koskevaa harkintavaltaansa.

19 Kanneperusteen toinen osa koskee ilmeistä virhettä, joka liittyy komission käytettävissä olleisiin todisteisiin ja yhteisön intressiä kantelun tutkimiseen koskevaan arviointiin. Kantaja viittaa siihen, että komissiolla oli käsiteltävänään useita PSA:sta tehtyjä kanteluja, joissa ilmiannettiin vastaavanlaisia menettelytapoja kuin kantajankin kantelussa. Se katsoo, että komissio ei ole ottanut huomioon kaikkien kantajien sen tietoon saattamien todisteiden kumulatiivista vaikutusta, jonka perusteella komission olisi pitänyt tutkia kantajan kantelu. Kantaja katsoo komission menetelleen virheellisesti käsitellessään eri kantelut erikseen yhdistämättä niitä, kuten kantaja oli ehdottanut 26.1.1998 päivätyssä kirjeessään. Kantaja väittää tässä yhteydessä lähinnä, että komissio on arvioinut ilmeisen virheellisesti todisteita ja yhteisön intressiä sen kantelun tutkimisen jatkamiseen tarkastellessaan sitä erikseen ja ottamatta huomioon lukuisia muita PSA:sta tehtyjä kanteluja, joita sillä oli käsiteltävänä. Kantaja katsoo lisäksi, että komissio ei ole ottanut huomioon markkinoiden eristämiseen tähdänneiden menettelytapojen vakavuutta.

20 Kanneperusteen kolmas osa koskee ilmeistä virhettä arvioitaessa sitä, onko ne oikeudenkäynnit, joita on pantu vireille kantajaa ja muita samassa tilanteessa olevia yrityksiä vastaan, jotta estettäisiin niiden pääsy markkinoille rinnakkaistuojina, suunniteltu yhteistoiminnassa. Kantaja katsoo, että komission käytettävissä tältä osin olleet todisteet eivät olisi edellyttäneet kalliita tutkimuksia kilpailusääntöjen rikkomisen toteamiseksi vaan ainoastaan objektiivista tarkastelua.

21 Kanneperusteen neljäs osa koskee markkinoiden eristämiseen ja tavaran toimittamista rinnakkaistuojille koskeviin esteisiin liittyvien todisteiden ilmeisen virheellistä arviointia. Kantaja vetoaa useisiin esimerkkeihin tällaisista esteistä. Niitä ovat muun muassa myynnistä kieltäytyminen, sopimusten irtisanomiset, toimitusten viivästymiset, PSA:n jakeluverkostoon kuuluvien ulkomaisten jälleenmyyjien painostaminen, jotta nämä eivät myisi ajoneuvoja, jotka tuotaisiin jälleentuonnilla Ranskaan, tiettyjen Ranskassa erittäin kysyttyjen mallien viennin lopettaminen ja jakeluverkostoon kuuluvien ulkomaisten jälleenmyyjien kohte-

leminen hintojen, alennusten ja palkkioiden suhteen eri tavoin sen mukaan, mikä on myytyjen ajoneuvojen lopullinen määränpää. Kantaja vetoaa siihen, että nämä menettelytavat jatkuvat edelleen ja että komission puuttuminen olisi perusteltua toissijaisuusperiaatteen perusteella.

22 Kantaja arvostelee vastauksessaan komissiota siitä, että tämä on pitänyt sitä riippumattomana jälleenmyyjänä eikä valtakirjan saaneena välittäjänä, vaikka asiakirja-aineisto ei millään tavoin osoita sitä, että kantaja olisi riippumaton jälleenmyyjä. Se katsoo näin ollen, että komissio ei olisi saanut päätellä asiakirja-aineiston perusteella, että PSA:n jakeluverkostoon kuuluvat jälleenmyyjät kieltäytyisivät myymästä vain riippumattomille jälleenmyyjille.

23 Kantaja vetoaa kanneperusteensa viidennessä osassa siihen, että komissio on arvioinut ilmeisen virheellisesti "Balladur-palkkioon" liittyneitä toimenpiteitä, jotka kantajan mukaan merkitsivät autonvalmistajien ja niiden jakeluverkkoon kuuluvien jälleenmyyjien yhdenmukaistettua menettelytapaa, jolla pyrittiin syrjimään rinnakkaistuonnin kohteena olleita ajoneuvoja.

24 Kanneperusteen kuudennen osan mukaan komissio on arvioinut ilmeisen virheellisesti autojen vuosimallin ilmoittamista koskevan Ranskan järjestelmän käyttämistä rinnakkaistuonnin esteenä. Kantaja väittää, että Ranskan tältä osin komissiolle tekemät myönnytykset eivät ole olleet riittäviä estämään Ranskan autonvalmistajia antamasta asiakkaille tätä koskevia virheellisiä tietoja rinnakkaistuonnilla tuoduista autoista. Se mainitsee esimerkin tällaisista virheellisistä tiedoista ja korostaa, että vuosimallia koskevaa asiaa ei ole edelleenkään ratkaistu.

25 Kantaja vetoaa kolmannessa kanneperusteessaan siihen, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi.

26 Komissio katsoo, että arvostelu, joka kohdistuu siihen, että se ei ole käsitellyt kantajalta ja muilta samanlaisessa tilanteessa olevilta yrityksiltä saamiaan kanteluja yhdessä, voitaisiin esittää vahingonkorvauskanteen yhteydessä, mutta että se ei voi olla kantelun hylkäävän päätöksen kumoamisperusteena.

27 Väitteistä, jotka koskevat erilaisia ilmeisiä arviointivirheitä, komissio toteaa, että kantajan esittämät todisteet eivät osoittaneet väitettyjen kilpailusääntöjen rikkomisten olemassaoloa ja että tutkimus, jonka perusteella olisi voitu todeta, olivatko kantajan esittämät väitteet perusteltuja, olisivat vaatineet siltä sellaisten keinojen käyttämistä, joita se ei ollut asiaan liittyneen intressin ja onnistumistodennäköisyyden perusteella valmis ottamaan käyttöön. Se lisää, että kansalliset tuomioistuimet olisivat aivan hyvin kyenneet toteamaan mahdollisen EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan (josta on tullut EY 81 artikla) 1 kohdan rikkomisen.

28 Komission mielestä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä koskeva kolmas kanneperuste on jätettävä tutkimatta, koska sitä ei tue mikään tosiseikka tai oikeudellinen seikka.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

29 Komission velvoitteet kantelun käsittelyn yhteydessä on määritelty vakiintuneessa oikeuskäytännössä (ks. mm. asia C-119/97 P, Ufex ym. v. komissio, tuomio 4.3.1999, Kok. 1999, s. I-1341, 86 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

30 Tästä oikeuskäytännöstä ilmenee muun muassa se, että kun komissio päättää asettaa käsittelemänsä kantelut tärkeysjärjestykseen, se voi paitsi vahvistaa järjestyksen, jonka mukaan kantelut käsitellään, myös hylätä kantelun sillä perusteella, että yhteisön etu ei vaadi asian käsittelyä (asia T-5/93, Tremblay ym. v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. II-185, 60 kohta).

31 Komission tätä koskeva harkintavalta ei ole kuitenkaan rajaton. Komissiota sitoo siis perusteluvelvollisuus sen kieltäytyessä jatkamasta kantelun käsittelyä, ja perustelujen on oltava riittävän täsmälliset ja yksityiskohtaiset, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on mahdollista tehokkaasti valvoa tapaa, jolla komissio on käyttänyt harkintavaltaansa määritellessään asioiden tärkeysjärjestystä (ks. edellä 29 kohdassa mainitun asiassa Ufex ym. v. komissio annetun tuomion 89—95 kohta). Tämä valvonta ei saa johtaa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korvaa komission yhteisön intressiä koskevan arvioinnin omalla arvioinnillaan, vaan sillä pyritään selvittämään, ettei riidanalainen päätös perustu virheellisiin aineellisiin seikkoihin tai ettei siihen liity oikeudellista virhettä, ilmeistä arviointivirhettä tai harkintavallan väärinkäyttöä (ks. asia T-24/90, Automec v. komissio, tuomio 18.9.1992, Kok. 1992, s. II-2223, 80 kohta; Kok. Ep. XIII, s. 65 ja yhdistetyt asiat T-9/96 ja T-211/96, Européenne automobile v. komissio, tuomio 13.12.1999, Kok. 1999, s. II-3639, 29 kohta).

32 Riidanalaisesta päätöksestä ei ilmene, että komissio olisi jättänyt nämä velvoitteidensa laajuutta koskevat oikeuskäytännöstä johtuvat periaatteet huomiotta. Kyseinen päätös osoittaa näet komission tutkineen huolella kantajan esittämät seikat. Kyseiseen päätökseen sisältyneiden, yhteisön intressiä kantelun tutkimisen jatkamiseen koskeneiden päätelmien perusteella ei myöskään voida todeta, että komissio ei olisi noudattanut oikeuskäytännön mukaisia tätä koskevia periaatteita.

33 Ensimmäisen kanneperusteen toisessa osassa, joka koskee PSA:sta ja sen jakeluverkostoon kuuluvista jälleenmyyjistä tehtyjen eri kantelujen käsittelemistä erikseen, pyritään riitauttamaan riidanalaisen päätöksen laillisuus, joten, toisin kuin komissio arvioi, se voidaan esittää kumoamiskanteen tueksi.

34 Kanneperusteen tämän osan perusteltavuudesta on todettava, että silloin kun on arvioitava yhteisön intressiä kantelun tutkimiseen, komissio ei saa tutkia kantelua muista erillään, vaan asianomaisen markkinatilanteen kannalta yleisesti. Se, että samoista taloudellisista toimijoista on tehty useita, samanlaisia menettelytapoja koskevia kanteluja, kuuluu niihin seikkoihin, jotka komission on otettava huomioon yhteisön intressiä arvioidessaan.

35 Samoin arvioidessaan todennäköisyyttä kyetä näyttämään kilpailusääntöjen rikkominen toteen ja siihen tarvittavien selvitysten laajuutta komission on otettava huomioon kaikki hallussaan olevat todisteet, eikä se voi tyytyä arvioimaan erikseen kunkin kantelijan esittämää näyttöä ja päätellä, että erikseen tarkasteltuina yhtäkään kanteluista ei ole tuettu riittävin todistein.

36 Komissiolla ei ole kuitenkaan velvollisuutta "yhdistää" saman yrityksen menettelytapoja koskevien eri kantelujen tutkintamenettelyjä, koska tutkinnan suorittamistapa kuuluu toimielimen harkintavaltaan. Erityisesti se, että on olemassa useita kanteluja eri ryhmiin kuuluvilta yrityksiltä, kuten nyt käsiteltävässä asiassa riippumattomilta jälleenmyyjiltä, valtakirjan saaneilta välittäjiltä ja jakeluverkostoon kuuluvilta jälleenmyyjiltä, ei merkitse sitä, että komissio ei voisi hylätä niitä kanteluja, jotka vaikuttavat komission käytettävissä olevien tietojen perusteella perusteettomilta tai joihin ei niiden perusteella liity yhteisön intressiä. Näiden kantelujen käsittelyä erikseen ei siten voida sinänsä pitää sääntö-

jenvastaisena (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat T-70/92 ja T-71/92, Florimex ja VGB v. komissio, tuomio 14.5.1997, Kok. 1997, s. II-693, 89—95 kohta).

37 Tässä tapauksessa pitää paikkansa, että PSA:sta tehtyjen useiden kantelujen perusteella on pantu vireille oikeudenkäyntejä yhteisöjen tuomioistuimissa, ja niiden yhteydessä esitettyjen todisteiden perusteella voidaan epäillä, että myös PSA:n jakeluverkostossa on vastaavanlaisia lainvastaisia menettelytapoja kuin ne, jotka on todettu EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia IV/35.733 — VW) 28 päivänä tammikuuta 1998 tehdyssä komission päätöksessä 98/273/EY (EYVL L 124, s. 60), joka on suurimmaksi osaksi pysytetty asiassa T-62/98, Volkswagen vastaan komissio, 6.7.2000 annetulla ensimmäisen oikeusasteen tuomiolla (Kok. 2000, s. II-2707). Lisäksi näistä viitteistä ilmenee se, että on mahdollista, etteivät kyseessä ole yksittäistapaukset, joiden vaikutukset kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan olisivat vähäisiä.

38 Ei ole kuitenkaan näytetty toteen, että komissio ei olisi ottanut näiden seikkojen olemassaoloa päätöksessään huomioon. Riidanalaisen päätöksen sanamuoto on tältä osin tosin hieman moniselitteinen. Komissio viittaa useaan otteeseen kantajan tilanteeseen erikseen eikä mainitse nimenomaisesti muita käsiteltävänään olevia kanteluja. Esitettyjen väitteiden hylkääminen on kuitenkin kaikissa tapauksissa perustunut yleisiin näkökohtiin, joissa ei ole tyydytty tutkimaan pelkästään kantajan tilannetta.

39 Näin ollen ei vaikuta siltä, että komissio olisi laiminlyönyt velvoitteensa tutkia yhteisön intressiä jatkaa PSA:han liittyviä tutkimuksia PSA:n ja sen jakeluverkostoon kuuluvien jälleenmyyjien rinnakkaistuontiin kohdistamien menettelytapojen yleisemmässä asiayhteydessä.

40 On vielä lisättävä, että komissio, jonka käsiteltävänä oli useita kanteluja, joita ei ollut kohdistettu yksinomaan PSA:han vaan myös muihin autonvalmistajiin,

ryhtyi kyseisellä alalla toimenpiteisiin päätöksellään 98/273/EY (mainittu edellä 37 kohdassa), ja että kyseisestä päätöksestä on nostettu kanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Näin ollen komissio saattoi perustellusti luopua uhraamasta huomattavia resursseja samanlaisen asian tutkimiseen.

41 Tästä seuraa, että kanneperusteen kaksi ensimmäistä osaa ovat perusteettomia.

42 Kanneperusteen kolmannesta osasta, joka koskee kantajaa ja muita samanlaista toimintaa harjoittavia yrityksiä vastaan vireille pantuja oikeudenkäyntejä, on todettava, että valtakirjan saaneiden välittäjien ja riippumattomien jälleenmyyjien toimintaan liittyvien merkittävien oikeudenkäyntien olemassaolo ei muiden todisteiden puuttuessa riitä osoittamaan, että PSA:n ja sen jälleenmyyjien välinen yhteistoiminta olisi näiden toimenpiteiden taustalla (ks. edellä 31 kohdassa mainitun asiassa Européenne automobile v. komissio annetun tuomion 36 kohta). Ei ole myöskään näytetty toteen, että komissio olisi tehnyt ilmeisen virheen katsoessaan, että kansalliset tuomioistuimet ja erityisesti Tribunal de commerce de Saintes, jonka käsiteltävänä on kantajaa vastaan vireille pantu asia, kykenevät suojelemaan kantajan yhteisön oikeuteen perustuvia oikeuksia. Tätä arviointia ei voi heikentää se, että komissio ei ole riidanalaisessa päätöksessä viitannut kyseisen tuomioistuimen 7.5.1998 antamaan tuomioon. Siinä näet vahvistetaan komission esittämät perustelut, ilman että riidanalaiseen päätökseen sisältyvien päätelmien pätevyys riippuisi siitä. Ei ole siis myöskään ilmennyt, että komissio ei olisi ottanut huomioon yhteisön intressiä kantelun tutkimiseen siltä osin kuin kantelu koskee kantajaa vastaan vireille pantuja oikeudenkäyntejä.

43 Kanneperusteen neljännen osan osalta, jonka mukaan markkinoiden eristämiseen ja rinnakkaistuojille suuntautuvien tavarantoimitusten estämiseen liittyviä todisteita olisi arvioitu ilmeisen virheellisesti, komissio erottelee riidanalaisessa päätöksessä perustellusti toisistaan riippumattomien jälleenmyyjien tilanteen ja valtakirjan saaneiden välittäjien tilanteen. Ensimmäisen oikeusasteen tuo-

mioistuin toteaa, että jälleenmyyjien kieltäytyminen myymästä kantajalle ja muille samanlaista toimintaa harjoittaville yrityksille ja toimenpiteet, joilla pyrittiin vähentämään PSA:n ulkomaisten jälleenmyyjien myyntiä tällaisille yrityksille, eivät yksinään riitä osoittamaan, että olisi olemassa kartelli, jolla pyrittäisiin estämään perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta moottoriajoneuvojen jälleenmyyntiä ja huoltopalveluja koskevien sopimusten ryhmiin 12 päivänä joulukuuta 1984 annetun komission asetuksen N:o 123/85 (EYVL 1985, L 15, s. 16) 3 artiklan 11 kohdan mukaisesti toimivien valtakirjan saaneiden välittäjien toiminta. PSA on lisäksi esittänyt näistä seikoista järkevän selityksen, jonka mukaan se vastusti ainoastaan riippumattomien jälleenmyyjien toimintaa, mikä ei ole kilpailuoikeuden vastaista. Komissio ei siis voinut tässä tapauksessa katsoa, että kilpailusääntöjen rikkominen olisi näytetty toteen (ks. yhdistetyt asiat T-185/96, T-189/96 ja T-190/96, Riviera auto service ym. v. komissio, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. II-93, 47 kohta ja edellä 31 kohdassa mainitussa asiassa Européenne automobile v. komissio annetun tuomion 37 kohta).

44 Vastauksessa tältä osin esitetty väite, jonka mukaan kantaja ei ole riippumaton jälleenmyyjä vaan toimii vain valtakirjan saaneena välittäjänä, on hylättävä. Komission kanssa käymässään kirjeenvaihdossa kantaja ei ole nimittäin missään vaiheessa nimenomaisesti ilmoittanut toimivansa valtakirjan saaneena välittäjänä. Sen perusteella, millaisena kantaja on kuvannut toimintaansa kirjeissä, voidaan ajatella, että se toimii riippumattomana jälleenmyyjänä. Kantelussaan se ilmoittaa olevansa samassa tilanteessa kuin yritykset SGA ja Massol, joita se itse kuvaa "riippumattomiksi autokauppiaiksi". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ensin mainitun osalta kuitenkin todennut, ettei sen ollut osoitettu toimivan valtakirjan saaneena välittäjänä tai jälleenmyyjänä (yhdistetyt asiat T-189/95, T-39/96 ja T-123/96, SGA v. komissio, tuomio 13.12.1999, Kok. 1999, s. II-3587, 50 kohta). Jälkimmäisen osalta yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että se toimii riippumattomana jälleenmyyjänä (edellä 7 kohdassa mainitussa asiassa Grand garage albigeois ym. annettu tuomio).

45 Näin ollen komission ei voida katsoa tehneen ilmeistä virhettä kantajan toiminnan osalta. Komissio ei ole myöskään perustanut päätöstään kantajan toiminnan luokittelemiseen vaan ainoastaan esittänyt, että kantaja toimii

mahdollisesti riippumattomana jälleenmyyjänä tai valtakirjan saaneena välittäjänä.

46 Ensimmäisen kanneperusteen viidennestä osasta, joka koskee PSA:n Ranskan hallituksen täytäntöönpaneman Balladur-palkkion jälkeen toteuttamiin toimenpiteisiin liittyvää ilmeistä virhettä, on riittävää todeta, että sitä, että autonvalmistaja sallii jakeluverkostoonsa kuuluvien jälleenmyyjien antavan ylimääräisiä alennuksia ilman että niitä myönnettäisiin rinnakkaistuojille, ei voida pitää kilpailuoikeuden rikkomisena (ks. edellä 31 kohdassa mainitussa asiassa Européenne automobile v. komissio annetun tuomion 54 kohta).

47 Ensimmäisen kanneperusteen kuudennesta osasta, joka koskee PSA:n ja sen jakeluverkostoon kuuluvien jälleenmyyjien autojen vuosimallia koskevaan Ranskan lainsäädäntöön liittyvää käyttäytymistä, on todettava, että kantajan esiin tuomat ongelmat eivät riitä osoittamaan tätä koskevan lainvastaisen kartellin olemassaoloa ja komission ilmeistä arviointivirhettä.

48 Perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevan kolmannen kanneperusteen osalta on lopuksi vastattava komission oikeudenkäyntiväitteeseen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tutkia tämän kanneperusteen omasta aloitteestaan. Riidanalaiseen päätökseen sisältyy selkeä esitys oikeudellisista seikoista ja tosiseikoista, joiden perusteella komissio on katsonut, ettei asiassa ole riittävää yhteisön intressiä. Näin ollen kanneperuste on perusteeton.

49 Tästä seuraa, että ensimmäinen ja kolmas kanneperuste ovat perusteettomia.

Toinen kanneperuste, jonka mukaan hallinnollinen menettely on kestänyt komissiossa kohtuuttoman kauan

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

50 Kantaja vetoaa toisessa kanneperusteessaan siihen, että komissiolla on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön (asia C-282/95 P, Guérin automobiles v. komissio, tuomio 18.3.1997, Kok. 1997, s. I-1503) perusteella velvollisuus tehdä päätös kohtuullisessa ajassa. Sen mielestä yli neljän vuoden kuluminen sen kantelun ja hylkäävän päätöksen välillä ei ole kohtuullista, joten riidanalaisen päätöksen kumoaminen on perusteltua.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

51 Vaikka komissiolla on kantajan mainitseman oikeuskäytännön perusteella velvollisuus antaa kohtuullisessa ajassa ratkaisu asetuksen N:o 17 3 artiklan mukaisesta kantelusta, tällaisen määräajan ylittyminen, mikäli se näytetään toteen, ei sellaisenaan välttämättä ole peruste kumota kanteen kohteena olevaa päätöstä.

52 Kilpailusääntöjä sovellettaessa kohtuullisen ajan ylittyminen voi olla kumoamisperuste vain silloin kun on kyseessä päätös, jossa nämä kilpailusääntöjen rikkomiset on todettu, jos on näytetty toteen, että periaatetta loukkaamalla on heikennetty kyseisten yritysten puolustautumisoikeuksia. Tätä erityistapausta lukuun ottamatta ratkaisun tekemistä kohtuullisessa ajassa koskevan velvoitteen noudattamatta jättäminen ei vaikuta asetuksen N:o 17 mukaisen hallinnollisen

menettelyn pätevyyteen (ks. yhdistetyt asiat T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/84 ja T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, ns. PVC II -tuomio, tuomio 20.4.1999, Kok. 1999, s. II-931, 121 ja 122 kohta).

53 Tähän on lisättävä, että tilanteessa, jossa kilpailusääntöjen perusteella kantelun tehnyt asianosainen väittää komission loukanneen kohtuullisen ajan noudattamista koskevaa periaatetta kantelun hylkäävää päätöstä tehdessään, päätöksen kumoaminen tällä perusteella ainoastaan pitkittäisi komissiossa käytävää menettelyä entisestään, mikä olisi kantelijan itsensäkin intressien vastaista.

54 Tästä syystä toinen kanneperuste on tehoton.

55 Näin ollen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskeva vaatimus ei ole perusteltu.

Oikeudenkäyntikulut

56 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asiansa, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pirrung Potocki Meij

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä helmikuuta 2001.

H. Jung
kirjaaja

A. W. H. Meij
jaoston puheenjohtaja